

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Mateřská škola Ostrov nad Oslavou,
okres Žďár nad Sázavou**

594 45 Ostrov nad Oslavou 207

Identifikátor školy: 600 129 641

Termín konání inspekce: 1., 4. a 5. duben 2005

Čj:	k5-1072/05-11073
Signatura	ok5ay114

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Dvojtřídní mateřská škola s celodenním provozem má kapacitu 60 dětí a je od 1. ledna 2003 samostatnou příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je Obec Ostrov nad Oslavou sídlící na adrese, 594 45 Ostrov nad Oslavou 246. K termínu inspekce má zapsáno celkem 40 dětí, z toho tři s odkladem školní docházky a čtyři na nepravidelnou docházku. Do tříd jsou rozděleny podle věku.

Délka provozu stanovená na dobu od 6:30 do 15:30 hodin vychází z potřeb rodičů. Mateřskou školu navštěvují převážně místní děti.

Podle rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je její součástí školní jídelna s kapacitou 160 jídel, která zajišťuje také stravování pro žáky místní základní školy.

Vzdělávacím programem je ve školním roce 2004/2005 školní vzdělávací program nazvaný „Dítě a svět“.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Zjištění a hodnocení personálních, materiálně-technických podmínek, průběhu a výsledků předškolního vzdělávání v mateřské škole ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Personální zajištění výchovně-vzdělávací práce je velmi dobré. Stabilizovaný pedagogický kolektiv tvoří tři učitelky (včetně ředitelky) s požadovanou odbornou kvalifikací. Časové rozvržení pedagogické práce je promyšlené a efektivní. Začátek a konec pracovní doby učitelek je stanoven s ohledem na nižší počet dětí v ranních a nutnost zajistit činnosti pro nespící děti v odpoledních hodinách. Souběžné působení je využíváno k zajištění aktivit, které vyžadují zvýšenou péči o bezpečnost dětí (pobyt venku, akce mimo školní budovu).

Statutárním zástupcem je ředitelka, která vzhledem k velikosti školy vykonává řídicí práci sama. Pouze v době nepřítomnosti je zastupována pověřenou učitelkou, která podle delegovaných kompetencí zajišťuje provoz, komunikaci s rodiči a řeší nutné organizační záležitosti. Za provoz a činnost školní jídelny zodpovídá její vedoucí. Organizační struktura mateřské školy je jasně stanovena. Pravidla provozu vymezená ve zpracovaných vnitřních dokumentech zabezpečují bezproblémový chod organizace v řídicí i organizační oblasti, stanovují práva a povinnosti pracovníků i zákonných zástupců dětí.

Přenos informací uvnitř školy má jasná pravidla a je funkční. Vychází především z každodenního kontaktu ředitelky se všemi zaměstnanci, ale využívány jsou také další formy – provozní porady, předávání písemných materiálů, nástěnka pro zaměstnance a jednání pedagogické rady. Ta jsou realizována podle stanoveného plánu a jejich náplní je projednávání pedagogických i organizačních záležitostí. Zpracovávané záznamy jsou většinou velmi stručné a nevymezují konkrétní závěry směřující ke zkvalitňování předškolního vzdělávání.

Ředitelka založila řízení na důvěře a pozitivních vztazích na pracovišti, na zodpovědnosti jednotlivců při plnění úkolů a uplatňování pozitivních forem motivace. Pracovním poskytuje dostatečný prostor pro vlastní iniciativu, tvořivost a samostatnost. Je schopna respektovat názory druhých a tato skutečnost se pozitivně odráží v celkové atmosféře ve škole.

Všechny pracovnice projevují zájem o další vzdělávání, vedením jsou v tomto směru podporovány. Svoji odbornost si mohou rozšiřovat samostudiem pedagogické literatury, kterou mají k dispozici ve školní knihovně nebo absolvováním vzdělávacích seminářů. Výběr se řídí nabídkou a je limitován finančními možnostmi mateřské školy. Navštívené akce vycházejí více ze zájmů učitelek. Na osvojování progresivních metod a forem práce v předškolním vzdělávání jsou orientovány minimálně, což se negativně promítá v kvalitě jejich pedagogické práce.

Plnění pracovních povinností kontroluje ředitelka průběžně. Úroveň výchovně-vzdělávací činnosti je zjišťována při plánovaných hospitacích a dále při namátkových orientačních vstupech. Stanovené hospitační cíle sledují plnění školního vzdělávacího programu. Písemné záznamy z hospitací mají spíše popisný charakter, většinou chybí konkrétní závěr a doporučení. Převážně pozitivní hodnocení práce učitelek je pro ně sice motivující, ale zkvalitňování předškolního vzdělávání v oblasti organizace, forem a metod práce výrazněji neovlivňuje.

Pro hodnocení pracovníků slouží stanovená a zaměstnancům známá kritéria, která jsou součástí vnitřního platového předpisu. Základním a limitujícím faktorem pro vyplácení nenárokových složek platu jsou v současné době finanční prostředky přidělené škole na mzdy.

Personální podmínky předškolního vzdělávání jsou vzhledem k naplňování školního vzdělávacího programu a rozvoji osobnosti jednotlivých dětí celkově hodnoceny jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola má v účelové budově velmi dobré prostorové podmínky pro předškolní vzdělávání. Vnitřní uspořádání umožňuje volné hry dětí, stravování, odpočinek, osobní hygienu i pohybové aktivity. Všechny prostory jsou čisté a vkusně vyzdobené. K pohybovým činnostem je škola dostatečně vybavena tělovýchovným náradím a náčiním. Knihovna obsahuje klasickou i moderní dětskou literaturu, která je dětem volně přístupná.

Součástí školního areálu je zahrada s vybavením umožňujícím relaxační, odpočinkové a tělovýchovné činnosti dětí.

Dětské stolky a židličky jsou sice starší, ale svoji velikostí zohledňují rozdílnou tělesnou výšku dětí. Hračky, stavebnice, učební pomůcky, herní a doplňkový materiál jsou většinou uloženy v dosahu dětí a množstvím i sortimentem odpovídají jejich počtu i věkovému složení. V dostatečné množství je zastoupena audiovizuální technika. Škola vlastní počítač. V současné době není využíván pro podporu výchovně-vzdělávací činnosti. Doplňování hraček a pomůcek je prováděno promyšleně v návaznosti na finanční možnosti školy. Využívání materiálních zdrojů ředitelka sleduje při kontrolní činnosti. Ve školním roce 2004/2005 materiálně-technické zázemí mateřské školy širší veřejnost nevyužívá.

Materiálně-technické podmínky předškolního vzdělávání jsou vzhledem k naplňování školního vzdělávacího programu celkově hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Mateřská škola realizuje vlastní školní vzdělávací program „*Dítě a svět*“. Při zpracování ředitelka spolupracovala s celým kolektivem, vycházela z analýzy předešlého školního roku

a z „*Rámcového programu pro předškolní vzdělávání*“. Dále bylo využito kurikulum „*Barevné kamínky*“ a „*Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole*“. Školní vzdělávací program obsahuje základní informace o škole, personálních, hygienických a materiálních podmínkách. Vymezuje dlouhodobé záměry a hlavní cíle výchovně-vzdělávací práce. Přílohu tvoří vnitřní dokumenty školy, plán akcí a výletů, nadstandardních aktivit, spolupráce s rodiči, a prezentace práce na veřejnosti.

Školní vzdělávací program tvoří základní témata stanovená podle ročních období dále členěná na podtémata. Jejich rozpracování do pěti oblastí rozvoje dětské osobnosti včetně cílů, vedoucích k rozvoji žádoucích kompetencí a prostředků jejich plnění je základem pro přípravu každodenních výchovně-vzdělávacích činností.

Mateřská škola vede povinnou dokumentaci. Nedostatky zjištěné v evidenci dětí byly s ředitelkou projednány. Realizované výchovně-vzdělávací činnosti jsou pravidelně zaznamenávány v přehledech výchovné práce.

Naplnění cílů stanovených školním programem ředitelka sleduje průběžně. Kontroluje dokumentaci, pedagogickou diagnostiku, sleduje výchovně-vzdělávací činnosti při náhodných vstupech a cílených hospitacích. Systém vnitřní evaluace se postupně vytváří. V současné době je zaměřen spíše na výsledky dosahované dětmi, než na zjišťování a hodnocení úrovně pedagogické práce z hlediska naplnění dlouhodobých cílů stanovených vzdělávacím programem školy. Účinnost vnitřní evaluace je snižována absencí jasně stanovených kritérií pro sebehodnocení učitelek a nízkou vypovídací hodnotou hospitačních záznamů.

Organizace výchovně-vzdělávací činnosti je vymezena v dokumentu „*Režim dne*“, který je součástí školního vzdělávacího programu. Spontánní a řízené činnosti jsou vyvážené. Pravidelně jsou zařazovány pohybové aktivity. Dodržovány jsou intervaly mezi jídly i čas pro pobyt venku. Pitný režim je zaveden, ale děti ho samostatně využívají minimálně. Při stravování i odpoledním odpočinku jsou zohledňovány jejich individuální potřeby. Požadavky kladené na děti většinou odpovídají věku, ale ne vždy respektují jejich individuální vzdělávací potřeby. Školní řád mateřské školy je zpracován a společně s příznivým školním klimatem přispívá k naplnění školního vzdělávacího programu.

Rodiče jsou o činnosti mateřské školy informováni při každodenním setkávání, na schůzkách a společných akcích i písemně na nástěnkách. Byli seznámeni s vnitřním řádem, který jasně vymezuje jejich práva a povinnosti. Zavedený informační systém je funkční

Průběh a výsledky vzdělávání

Systém plánování výchovně-vzdělávací práce se stále vyvíjí. Pedagogické pracovnice hledají optimální způsob. K přípravě výchovně-vzdělávací práce přistupují zodpovědně. Vycházejí z pěti oblastí stanovených Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání. Při plánování však převažují rutinní postupy vycházející z dlouholeté praxe a zažitých pedagogických postupů. Zaměřují se převážně na plánování řízených činností. Plány jsou spíše souhrnem jednotlivých tematicky spojených činností než integrovaným celkem.

Spontánní činnosti probíhaly od příchodu dětí do mateřské školy formou her a zájmových aktivit. V obou třídách pro ně byly vytvořeny velmi dobré podmínky včetně spontánního pohybu. Jejich průběh si děti organizovaly z větší části samy. Měly možnost vybrat si kamaráda, snadno dostupné pomůcky a hračky, rozvíjet námětové hry, případně se zapojit podle nabídky do činností řízených. Při spontánních aktivitách většina dětí otevřeně komunikovala a dokázala vzájemně spolupracovat. Během her byla navozena klidná atmosféra, komunikace mezi dětmi a učitelkami byla přátelská. Starší děti projevovaly větší samostatnost a tvořivost i v náročnějších hrách a dalších aktivitách. Učitelky hry sledovaly

a v případě potřeby usměrňovaly. Jejich působení na děti vyplývalo z aktuálních situací, ale s realizovaným tématem příliš nesouviselo. Výrazná byla jejich snaha dodávat dětem sebevědomí, povzbuzovat je a respektovat jejich individuální zájmy. Hodnocení jejich výsledků bylo většinou pozitivní a adresné.

Motivace řízených činností vycházela z tematického celku a spočívala převážně ve slovním podněcování. Někdy byla podpořena využitím vhodných a netradičních pomůcek, maňáska nebo i audiovizuální techniky. Přestože motivační prvky nebyly příliš výrazné a nápadité, dařilo se učitelkám prvotní zájem dětí získat, postupně však úměrně jejich věku upadal.

Cílená nabídka skupinových řízených činností, probíhající současně se spontánními, byla více orientovaná na výtvarné a pracovní aktivity. Děti se jich zúčastňovaly na základě svého zájmu. Učitelky jim při nich většinou ponechávaly prostor pro rozvoj fantazie a tvořivosti. Kladené nároky nepřevyšovaly možnosti dětí, ale ani nerespektovaly věkové složení tříd. Částečná diferenciací se projevila možností zvolit si výtvarný materiál a v rozdílné náročnosti na výkon dětí. Hry nebyly ukončovány hromadně, přechod na svačinu byl postupný a nenásilný. Dětem tak bylo umožněno pracovat ve svém vlastním tempu a v klidu práci dokončit.

Část řízených činností byla organizována frontálně. Probíhaly většinou s celou skupinou současně, ale v případě nezájmu nebyly děti k účasti nuceny. Náročnost cílů ani nabídka činností nebyla diferencována podle věkových nebo individuálních zvláštností. I když převažovaly tradiční metody práce, docházelo k integraci různých výchovných složek a realizované činnosti navazovaly na prožitky a dříve získané poznatky dětí. Jejich obsah byl pestrý, přesto byly děti více vedeny k plnění pokynů než k samostatným aktivitám zaměřeným na rozvoj myšlenkových operací. Převažovaly slovní metody, prostor pro aktivní prožitkové učení, rozvoj fantazie a tvořivosti dětí byl omezený. Významně se projevovala vedoucí úloha učitelky, její slovní projev většinou převažoval nad dětským. Hodnocení dětí během sledovaných činností bylo průběžné a většinou pozitivní. Učitelky přistupovaly k dětem vlídně, vytvářely atmosféru bezpečí a jistoty.

Průběh spontánních vzdělávacích činností je hodnocen jako velmi dobrý. Řízené vzdělávací činnosti jsou hodnoceny jako dobré.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Pohybové dovednosti odpovídají věku dětí. Jejich rozvoji věnuje škola cílevědomou pozornost a péči. Jemná motorika byla na velmi dobré úrovni. Byla cíleně rozvíjena v průběhu spontánních i řízených činností.

V sebeobslužných dovednostech projevovala většina dětí samostatnost. Při stravování si jídlo samy přinášely a uklízely použité nádoby. Kultura stolování byla na dobré úrovni. Upevňování návyků správného držení a využívání příborů nebyla věnována dostatečná pozornost.

Zdvořilostní návyky zvládaly. Chovaly se k sobě ohleduplně, byly bezprostřední, konflikty se mezi nimi vyskytovaly minimálně. Jejich jazykový a řečový projev byl přiměřený věku. Pokud měly prostor (spontánní aktivity) komunikovaly přirozeně a bez ostychu.

Autonomně a sebevědomě se více projevovaly při spontánních činnostech. Schopnost spolupracovat, přijímat různé sociální role i úroveň poznatků byla přiměřená jejich věku.

Fantazii a tvořivost měly děti možnost uplatňovat více při spontánních, manipulačních, pracovních a výtvarných činnostech. Při aktivitách řízených se spíše podřizovaly a plnily pokyny. Velmi dobře je hodnocena úroveň vědomostí, znalostí a poznatků dětí z oblasti přírody.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Celkově jsou průběh a výsledky předškolního vzdělávání v mateřské škole hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Mateřské škola organizuje akce, které doplňují školní vzdělávací program – divadelní představení, předplaveckou výuku, exkurze, výlety, oslavy významných dnů a svátků, soutěže, udržování lidových tradic, slavnostní rozloučení s předškoláky, dny otevřených dveří, kulturní vystoupení, výstavy, školní karnevalový rej apod.

Pro rozvoj nadání a talentu pracuje zájmový kroužek – hra na flétnu, který vede externí pracovnice.

Individuální péče je věnována dětem s odloženou školní docházkou. Logopedickou péči pod vedením odborného logopeda zajišťuje pracovnice místní základní školy.

Na veřejnosti se škola prezentuje účastí ve výtvarných soutěžích, kulturními programy, akcemi pro veřejnost apod.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru školství, mládeže a sportu, Žižkova 57, Jihlava o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2003 ze dne 27. ledna 2003 č.j.: KUJI 3731/2002 OŠMS,
2. zřizovací listina příspěvkové organizace Mateřské školy Ostrov nad Oslavou, okres Žďár nad Sázavou vydaná zřizovatelem na základě usnesení zastupitelstva obce dne 4. října 2002, s účinností od 1. ledna 2003,
3. výkaz Škol (MŠMT) V1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. září 2004 ze dne 1. října 2004,
4. *evidenční list pro dítě v MtŠ* u všech dětí přijatých pro školní rok 2004/2005,
5. rozhodnutí o zařazení dítěte do mateřské školy u všech dětí přijatých pro školní rok 2004/2005, přihlášky dětí do mateřské školy pro školní rok 2004/2005,
6. přehledy docházky dětí obou tříd za období září – prosinec 2004 a leden – duben 2005,
7. přehledy výchovné práce obou tříd vedené ve školním roce 2004/2005,
8. školní vzdělávací program „*Dítě a svět*“ s přílohami, analýza práce mateřské školy s ohledem na dosažené výsledky za školní rok 2003/2004,
9. pracovní doba a pracovní náplně pedagogických a provozních pracovníků,
10. personální dokumentace a doklady o dosaženém vzdělání u všech pedagogických pracovníků,
11. plán a zápisy z jednání pedagogické rady a provozních porad za školní rok 2004/2005,
12. plán a záznamy z kontrolní a hospitační činnosti za školní rok 2004/2005,
13. školní řád Mateřské školy Ostrov nad Oslavou, okres Žďár nad Sázavou platný od 1. března 2005,
14. *bezpečnost a ochrana zdraví dětí v Mateřské škole Ostrov nad Oslavou, okres Žďár nad Sázavou*,
15. kritéria hodnocení práce pedagogických a provozních pracovníků.

ZÁVĚR

Personální podmínky školy jsou z hlediska odborné kvalifikace velmi dobré. Organizace provozu a vnitřní informační systém jsou dobře zajištěny. Výchovně-vzdělávací činnosti jsou organizovány v souladu s psychohygienickými požadavky. Funkční organizační struktura s jasně stanovenými pravidly se promítá v nekonfliktní příjemné atmosféře a bezproblémovém chodu. Řídící činnost byla více orientována na zajištění plynulého provozu a řešení organizačních záležitostí než na sledování kvality předškolního vzdělávání (tj. systematické metodické vedení a cílené zvyšování odbornosti pedagogických pracovníků). Prostorové podmínky a materiálně-technické vybavení umožňují plnit poslání a cíle předškolního vzdělávání.

Mateřská škola zabezpečuje každodenní výchovně-vzdělávací práci s předškolními dětmi. Učitelky hledají nový styl práce, snaží se proniknout do filozofie Rámcového vzdělávacího programu. Zatím se jim však jeho principy založené na osobnostně orientovaném rozvoji dětské osobnosti na základě prožitkového učení nedaří ve větší míře přenášet do praxe. Upřednostňují spíše rutinní formy práce a tradiční učební postupy zaměřené převážně na rozvíjení poznatků a vědomostí dětí. Pozitivem je jejich vstřícný a klidný přístup k dětem a příznivá atmosféra ve třídách.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiřina Špičková	

Ve Žďáru nad Sázavou dne 12. dubna 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Dolní 3, 591 01 Žďár nad Sázavou. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 15. duben 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Hana Dalecká

.....

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-05-02	k5-1085/05-11073
Školská rada	----	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.